

**ŠOLA ZA ČASTNIKE
20. GENERACIJA
SPECIALIZACIJA LETALSTVO**

ZAKLJUČNA NALOGA

**PLAČE PILOTOV SLOVENSKE VOJSKE –
PRIMERJALNA ANALIZA**

Kandidat, slušatelj: des., Tobija Cukjati

Mentor: ppk., mag. Drago Bitenc

So-mentor: VVU XII. raz., mag. Gregor Potočnik

Cerklje ob Krki, avgust 2009

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
Slovenska vojska

Poveljstvo za doktrino, razvoj,
izobraževanje in usposabljanje
Šola za častnike

Številka:
Datum:

ZAKLJUČNA NALOGA

PLAČE PILOTOV SLOVENSKE VOJSKE – PRIMERJALNA ANALIZA

Kandidat, slušatelj: des., Tobija Cukjati

Mentor: ppk., mag. Drago Bitenc

So-mentor: VVU XII. raz., mag. Gregor Potočnik

Cerklje ob Krki, avgust 2009

Engelsova ulica 15, 2111 Maribor
Telefon: 02 332 2227, fax: 02 332 1035, e-pošta: pdriu@mors.si
Identifikacijska št. za DDV: (SI) 47978457, MŠ: 5268923, TRR: 01100-6370191114

POVZETEK

V zaključni nalogi je prikazan sistem plač vojaških pilotov Slovenske vojske glede na nekatere tuje oborožene sile, ter glede na ugotovljeno predlagane ustrezne spremembe tega vprašanja v Slovenski vojski. Obravnavan je tudi statusni položaj slovenskih vojaških pilotov, opisani so razlogi za velik odliv iz vojske, ter opisane druge pomanjkljivosti na področju kadrovske politike.

Ključne besede:

pilot, vojaško letalstvo, plače, plačni sistem, tuje oborožene sile,

SUMMARY

In diploma work is shown salary system of slovenian air force pilots regarding to some foreign air forces. Regarding to founded facts are proposed solutions which can help to solve the personnel and organisation system of Slovenian air forces.

There is also described status of slovenian air force pilots, described reasons of big fluctuation from slovenian air forces and described other weaknesses of personnel and organisation system.

Key words:

pilot, air force, salary system, salary, allowance, foreign air force

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE	1
1.2	NAMEN IN CILJI RAZISKAVE.....	2
1.3	METODE DELA.....	2
1.4	STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE	2
2	OPIS NAJNOVEJŠEGA PLAČNEGA SISTEMA	3
2.1	SPLOŠEN OPIS PLAČNEGA SISTEMA V SV	3
2.2	PODROBNEJŠI OPIS ZAKONSKIH AKTOV.....	5
2.3	OPIS PLAČNEGA SISTEMA ZA PILOTE SV	11
3	OPIS PROBLEMATIKE STATUSA PILOTOV SV	13
3.1	RAZLOGI ZA ODHOD VOJAŠKIH PILOTOV	14
3.2	OPIS DELOVNEGA MESTA IN IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA.....	17
3.3	PLAČNI SISTEM	18
3.4	DELOVNI ČAS.....	19
4	PRIMERJAVA SISTEMA PLAČ TUJIH OBOROŽENIH SIL	20
4.1	ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE – US AIR FORCE	20
4.2	ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA.....	21
4.3	AVSTRIJA	23
4.4	ČEŠKA	25
4.5	MAKEDONIJA	26
4.6	VELIKA BRITANIJA.....	27
5	ZAKLJUČEK	29
6	LITERATURA IN VIRI	30
	PRILOGE	31

1 UVOD

1.1 IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE

Vojaško letalstvo zavzema v sodobnem vojskovanju pomembno mesto. Predstavlja osnovni pogoj za vojaško zmago, saj je pomemben del bojne tehnike, ki izvaja bojevanje iz zračnega prostora.

Vloga vojaškega letalstva je izredno pomembna v miru kot tudi v kriznih situacijah, saj se z manevrsko sposobnimi zrakoplovi lahko kontrolira zračni prostor iz zraka in tako zagotavlja suverenost posamezne države, še posebej slovenske, ki ima občutljiv geostrateški položaj.

Vključitev v Evropsko unijo in v zvezo Nato sicer pomeni na področju kontrole in zaščite zračnega prostora določeno racionalizacijo, pri tem pa ne gre za vprašanje obstoja vojaških letalstev pri posameznih državah.

Za uspešen razvoj vojaškega letalstva je razen sodobne letalske tehnike brez dvoma potreben tudi letalski kader, s katerim moramo ravnati po principih celovitega upravljanja kakovosti in sistema razvoja kadrov.

Sistem razvoja kadrov je celovit in kompleksen pojem, ki poleg začetnega kadrovanja, izobraževanja in usposabljanja zahteva tudi celostno skrb za že zaposlenega pripadnika in njegove bližnje.

Celostna skrb za pripadnika ne pomeni samo primerne plače, ampak predvsem poglobljeno razumevanje socialnih in psiholoških potreb pripadnika, pripravljenost hitrega reševanja problemov, ter zagotavljanje primernih pogojev za nemoteno usposabljanje in nadgrajevanje letalskega znanja.

1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKAVE

Namen zaključne naloge je prikazati sistem plač vojaških pilotov Slovenske vojske glede na nekatere tuje oborožene sile, ter glede na ugotovljeno predlagati ustrezne spremembe tega vprašanja v Slovenski vojski. Namen je tudi obravnavati statusni položaj slovenskih vojaških pilotov, opisati razloge za velik odliv iz vojske, ter opisati druge pomanjkljivosti na področju kadrovske politike.

Cilj zaključne naloge je ugotoviti, ali obstajajo razlike med plačnim sistemom vojaškega letalstva Republike Slovenije ter letalskih sil drugih držav. Cilj je tudi analizirati pomanjkljivosti kadrovske politike v vojaškem letalstvu, ter ugotoviti ali so možne spremembe, ki bi pripomogle k izboljšanju situacije.

1.3 METODE DELA

Za potrebe zaključne naloge so bile uporabljene naslednje metode dela:

- interpretacija zakonodajnih aktov na področju kadrovske politike
- interpretacija literature in dokumentov Sindikata pilotov Ministrstva za obrambo
- interpretacija internetnih virov
- razgovori z aktivnimi in bivšimi piloti Slovenske vojske

1.4 STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE

Zaključno nalogo sem razdelil na štiri osnovne dele:

1. Opis plačnega sistema za pilote SV
2. Opis problematike statusa pilotov SV
3. Analiza sistema plač pilotov tujih oboroženih sil
4. Zaključek in predlogi za rešitev problematike statusa pilotov SV

2 OPIS NAJNOVEJŠEGA PLAČNEGA SISTEMA

2.1 SPLOŠEN OPIS PLAČNEGA SISTEMA V SV

Za prehod na najnovejši plačni sistem v Slovenski vojski, ki je v veljavi od leta 2008, je bilo potrebno upoštevati predvsem naslednje predpise:

- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08 in 58/08; v nadaljnjem besedilu ZSPJS),
- Kolektivno pogodbo za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08; v nadaljnjem besedilu KPJS),
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo in 65/08; v nadaljnjem besedilu ZJU),
- Kolektivno pogodbo za državno upravo, uprave pravosodnih organov in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 60/08),
- Uredbo o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 22/04, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49, 140/06, 9/07, 33/08 in 66/08),
- Uredbo o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 57/08),
- Uredbo o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede (Uradni list RS, št. 71/08 s spremembami in dopolnitvami),
- Odredbo ministra za obrambo št. 100/6-2008-490-31963 z dne 1.8.2008.

Za SV je bila dne 14.7.2008 kot pravna podlaga za prehod na nov plačni sistem objavljena Uredba o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede. Z uredbo je bilo določeno, da Slovenska vojska preide na nov plačni sistem s 1.9.2008. Vlada RS je naknadno sprejela odločitev, da se datum prehoda na nov plačni sistem tudi v Slovenski vojski spremeni na 1.8.2008. S tem namenom je bila spremenjena tudi zgoraj navedena uredba.

Z uredbo se določajo plačni razredi za splošne formacijske dolžnosti in nazive v Slovenski vojski, formacijske dolžnosti in nazive specialistov, osebja v specialnih enotah, kontrolorjev za nadzor zračnega prostora, osebja v zrakoplovih (piloti in letalski tehniki), letalskega osebja na zemlji (letalski tehniki in inženirji), ter medicinskega osebja in veterinarjev. Z razvrstitvijo navedenih formacijskih dolžnosti se vzpostavlja notranja diferenciacija v vojaški organizaciji na podlagi zahtevanih splošnih in specialističnih znanj ter usposobljenost oziroma z upoštevanjem izvajanja nalog v posebnih pogojih. Navedene specialistične formacijske dolžnosti in nazivov so bili do sedaj v pretežni meri urejeni z določitvijo osnovne plače na podlagi prvega odstavka 65. člena Zakona o delavcih v državnih organih.

Dodatki, ki se uporabljajo od 1.8.2008 dalje:

- **dodatek za delovno dobo**, določi se glede na delovno dobo pripadnika ob upoštevanju nove višine dodatka 0,33% za vsako dopolnjeno leto,
- **dodatek za stalnost**, določi se glede na upoštevano dobo za stalnost, ob upoštevanju nove višine dodatka 0,33% na dopolnjeno leto,
- **položajni dodatek**, določi se v skladu s 5. členom Uredbe o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede, ter na podlagi Uredbe o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence v razponu

- od 5% do 20% odvisno od nivoja položajne dolžnosti oziroma števila in izobrazbene strukture podrejenih,
- **dodatek za akademski naziv**, dodatek za akademski naziv je določen v absolutnem znesku v višini 45 eur bruto za specializacijo, 70 eur za akademski naziv in 115,50 eur za doktorat znanosti in se prizna na poklicnem področju,
 - **povečanje plače na podlagi 2. in 3. odstavka 59. člena ZZSLOV** (sklep Vlade RS št. 10007-27/2007/14 z dne 22.11.2007 – premestljive in odzivne sile, nujne neodložljive naloge, posebna znanja).

Ostali dodatki

Dodatki iz 49.b člena ZSPJS:

- dodatki iz Uredbe o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih:
 - 6. člen (dodatek za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi),
 - 8. člen (dodatek za vrednotenje omejitev in posebnih obremenitev),
 - 9. člen (dodatek za vrednotenje posebnih obremenitev in prepovedi),
 - 10. člen (dodatek za omejitve, ki izhajajo iz dela),
 - 10.a člen (dodatek za omejitev pravice do stavke),
 - 14. člen (dodatek za psihofizične obremenitve in delo s strankami),
 - 16. člen (dodatek za delo v upravi),
 - 16.a člen (dodatek v skladu z dogovorom o načinu usklajevanja plač v javnem sektorju v letu 2001)
 - 20. člen (dodatek za posebno nevarnost in ogroženost);
- dodatek iz Zakona o obrambi in zaščiti:
 - 135. člen (dodatek za vrednotenje posebnih pogojev dela in odgovornosti)
- dodatek iz Zakona o službi v Slovenski vojski:
 - četrti odstavek 58. člena (povečanje osnovne plače);

2.2 PODROBNEJŠI OPIS ZAKONSKIH AKTOV

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju - dodatki

23. člen (Vrste dodatkov)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo:

- položajni dodatek,
- dodatek za delovno dobo,
- dodatek za mentorstvo,
- dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat, če to ni pogoj za zasedbo delovnega mesta,
- dodatek za dvojezičnost,
- dodatki za manj ugodne delovne pogoje, ki niso upoštevani v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije,
- dodatki za nevarnost in posebne obremenitve, ki niso upoštevane v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije in
- dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času.

(4) V primeru, da dodatek ni določen v nominalnem znesku, je osnova za obračun dodatka osnovna plača javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(5) Dodatki iz prvega in drugega odstavka tega člena se izplačujejo v višini določeni z zakonom, uredbo vlade ali kolektivno pogodbo za javni sektor.

24. člen (Položajni dodatek)

(1) Položajni dodatek je del plače, ki pripada javnemu uslužbencu ali funkcionarju iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo delovnega mesta, naziva ali funkcije.

(2) Višina položajnega dodatka znaša najmanj 5% osnovne plače in največ 20% osnovne plače.

25. člen (Dodatek za delovno dobo)

(1) Dodatek za delovno dobo je del plače, s katerim se vrednotijo delovne izkušnje, pridobljene v celotni delovni dobi javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(2) Višina dodatka za delovno dobo za vsako zaključeno leto delovne dobe se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Funkcionarjem pripada dodatek za delovno dobo v višini 0,3% od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe.

26. člen
(Dodatek za mentorstvo)

Višina dodatka za mentorstvo se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

27. člen
(Dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat)

Znesek dodatka za specializacijo, magisterij ali doktorat se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

29. člen
(Dodatki za manj ugodne delovne pogoje)

(1) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem iz tretjega odstavka 23. člena tega zakona le, če opravljajo delo v takih pogojih in manj ugodni delovni pogoji niso upoštevani v osnovni plači.

(2) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje se za javne uslužbence določijo s kolektivno pogodbo za javni sektor.

30. člen
(Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve)

(1) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem iz tretjega odstavka 23.

člena tega zakona le, če opravljajo delo v takih pogojih ter nevarnost in posebne obremenitve niso upoštevane v osnovni plači.

(2) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve se določijo za javne uslužbence s kolektivno pogodbo za javni sektor.

31. člen
(Skupni dodatki in njihova določitev)

Višina vseh dodatkov iz 29. in 30. člena tega zakona ne sme presegati 20% osnovne plače. Dodatki iz navedenih členov so določeni z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo za javni sektor.

32. člen
(Dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo za delo v delovnem času, ki je zanje manj ugoden, dodatki za:

- izmensko delo,
- delo v deljenem delovnem času,
- delo v neenakomerno razporejenem delovnem času,

– delo ponoci, v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik ter

– za delo preko polnega delovnega časa.

(2) Dodatki iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka se med seboj izključujejo.

(3) Javnim uslužbencem pripada tudi dodatek za stalno pripravljenost.

(4) Dodatki iz prvega in tretjega odstavka tega člena pripadajo javnemu uslužbencu ali funkcionarju iz tretjega odstavka 23.

člena tega zakona le za čas, ko dela v času, ki je manj ugoden.

(5) Višina dodatkov iz tega člena se za javne uslužbence določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

Uvrstitve formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede

2. člen

(določitev osnovne plače)

Osnovna plača pripadnika Slovenske vojske je določena z določitvijo plačnega razreda formacijske dolžnosti, na katero je razvrščen, oziroma naziva, v katerega je imenovan.

3. člen

(plačni razred formacijske dolžnosti oziroma naziva)

(1) Plačni razred formacijske dolžnosti oziroma naziva, določen v tej uredbi, je enak plačnemu razredu formacijske dolžnosti oziroma naziva brez napredovanja.

(2) Plačni razredi v tej uredbi so določeni tudi na podlagi uvrstitve formacijskih dolžnosti in nazivov v tarifne razrede ter izražajo stopnjo zahtevnosti oziroma usposobljenosti za opravljanje določene formacijske dolžnosti ali naziva.

4. člen

(določitev plačnih razredov)

(1) Splošne formacijske dolžnosti oziroma nazivi v Slovenski vojski se uvrstijo v naslednje plačne razrede:

(3) Za specialistične formacijske dolžnosti oziroma nazive se štejejo operaterji in tehnično osebje sistemov C4I, izvidniki, posadke in tehnično osebje bojnih sistemov, dekontaminatorji in laboranti radiološko-kemično-biološke obrambe, pirotehniki ter manipulantni z minsko-eksplozivnimi in vnetljivimi snovmi.

(4) Za formacijske dolžnosti oziroma nazive v specialnih enotah se štejejo enota za specialno delovanje, padalci in diverzanti.

(5) Za uvrstitve v plačne razrede formacijskih dolžnosti oziroma nazivov v Slovenski vojski, ki niso določene s to uredbo, se uporabljajo kolektivne pogodbe dejavnosti.

(6) Prevedba splošnih formacijskih dolžnosti oziroma nazivov v Slovenski vojski je razvidna iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

5. člen
(položajni dodatek)

(1) Višina položajnega dodatka, ne glede na Uredbo o kriterijih za določitev položajnega dodatka za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 57/08), za pripadnika Slovenske vojske, ki je razporejen na položajno dolžnost poveljnika oddelka ali njemu primerljive enote, znaša 5 odstotkov, za poveljnika voda ali njemu primerljive enote znaša 8 odstotkov, za poveljnika čete ali njej primerljive enote znaša 12 odstotkov, za poveljnika bataljona ali njemu primerljive enote oziroma poveljnika vojaško teritorialnega poveljstva znaša 15 odstotkov in za poveljnika samostojnega bataljona ali njemu primerljive enote, brigade ali njej primerljive enote oziroma poveljnika poveljstva sil ali njemu primerljivega poveljstva znaša 20 odstotkov.

(2) Za pripadnike Slovenske vojske, ki niso določeni v prejšnjem odstavku in ki izvršujejo pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela v notranji organizacijski enoti poveljstva oziroma enote, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo formacijske dolžnosti ali naziva, se višina položajnega dodatka določi v skladu z Uredbo o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek pripada pripadnikom Slovenske vojske položajni dodatek v višini 5 odstotkov osnovne plače, če poleg svojega dela vodijo, usklajujejo in nadzirajo delo najmanj treh zaposlenih. Položajni dodatek se določi s formacijo oziroma aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Zakon o službi v Slovenski vojski

58. člen
(plača)

(1) Za plače v Slovenski vojski se uporabljajo predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

(2) Orientacijske formacijske dolžnosti oziroma nazivi v Slovenski vojski se uvrstijo v plačni razred s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Druga vprašanja, ki se v skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo), urejajo v kolektivni pogodbi dejavnosti, se za Slovensko vojsko uredijo z uredbo vlade.

(4) Pripadnikom Slovenske vojske, katerim pogodbe o zaposlitvi prenehajo na podlagi Zakona o obrambi po izpolnitvi predpisane starosti, po kateri ne morejo več uspešno opravljati vojaške službe ali dela v vojski, se osnovna plača poveča za 10%.

59. člen
(povečan obseg dela in obremenitev)

- (1) Za odrejanje in plačevanje povečanega obsega dela in obremenitev enot soglasje pripadnikov teh enot ni potrebno.
- (2) Pripadnikom na formacijskih dolžnostih v enotah in podenotah, ki so predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma je njihova uporaba določena v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, se v obdobju, določenem za priprave in usposabljanje, plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev lahko poveča do 30% osnovne plače. V skladu s tem členom se lahko osnovna plača poviša tudi pri določenih formacijskih dolžnostih, katerih opravljanje zahteva posebna znanja in povečane obremenitve, brez njihove popolnitve pa ni mogoče zagotoviti delovanja enote ali drugih enot, oborožitvenega, bojnega ali drugega vojaškega sistema.
- (3) Pripadnikom enote, ki je dana na razpolago za uporabo za določeno časovno obdobje v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami ter pripadnikom enot ali skupin v različni stopnji pripravljenosti, namenjenih za bojno delovanje v miru v primeru potrebe, izvajanje nujnih nalog Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju ter drugih nujnih nalog, se plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev lahko poveča do 30% osnovne plače.
- (4) O povišanju plače iz drugega in tretjega odstavka tega člena odloči vlada na predlog ministra. Povišanje plače iz drugega in tretjega odstavka tega člena se ne izključuje.

60. člen
(obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje)

- (1) Vojaške osebe morajo opravljati z Zakonom o obrambi in s tem zakonom določene naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje, in ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti.
- (2) Vojaške osebe na formacijskih dolžnostih, na katerih se opravljajo naloge iz prejšnjega odstavka, se obvezno dodatno pokojninsko zavarujejo, in sicer:
- na vseh formacijskih dolžnostih pilotov, letalcev tehnikov, letalcev kontrolorjev, inštruktorjev in učiteljev letenja, pomočnikov za varnost letenja in usposabljanja, izvidništvo in navigacijo, enote za specialno delovanje, vojaških potapljačev vseh vrst, pirotehnikov in orožarjev ter poveljnikov in namestnikov osnovnih enot v vojaškem letalstvu in enot, v katerih delujejo vojaški potapljači, v V. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja;
 - na vseh formacijskih dolžnostih kontrolorjev letenja, pomočnikov ali referentov za obveščevalno varnostne zadeve, vojaških policistov, laborantov radiološko kemijske biološke obrambe, voznikov bojnih in specialnih vozil, bojnih sistemov, enot ali podenot, ki so predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva ali za uporabo z drugimi mednarodnimi pogodbami oziroma poveljnikov in njihovih namestnikov osnovnih enot, kjer se te dolžnosti opravljajo, v IV. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja;
 - na drugih formacijskih dolžnostih v Slovenski vojski in delovnih mestih, na katerih se opravlja vojaška služba, v III. skupini pokojninskega načrta dodatnega zavarovanja, razen formacijskih dolžnosti v športni enoti.
- (3) Skupina dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prejšnjega odstavka se označi v formacijah poveljstev, enot in zavodov za posamezno formacijsko dolžnost oziroma za

delovno mesto, na katerem se opravlja vojaška služba. Minister predpiše, na katerih formacijskih dolžnostih, ki jih opravljajo civilne osebe, so pripadniki dodatno pokojninsko zavarovani.

(4) Prispevki za dolžnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se plačujejo po prispevnih stopnjah v skladu s splošnimi predpisi.

2.3 OPIS PLAČNEGA SISTEMA ZA PILOTE SV

V zaključni nalogi je opisan plačni sistem, ki velja za pilote SV in je v veljavi od avgusta 2008. Pred tem je za pripadnike SV, posledično tudi za vojaške pilote, veljal drugačen plačni sistem, ki pa v zaključni nalogi ni obravnavan. Vojaški piloti so razvrščeni v naslednje razrede:

Tabela 1: Uvrstitev formacijskih dolžnosti letalskega osebja v zrakoplovih (piloti) Slovenske vojske v plačne razrede

Zap. št.	Šifra formacijske dolžnosti	Formacijska dolžnost	Tarifni razred	Šifra naziva	Naziv	Plačni razred brez napredovanj	Plačni razred z napredovanji
1	C047064	ČASTNIK PILOT ZAČETNIK	VII/1	1	POROČNIK PILOT ZAČETNIK	34	44
2	C047065	ČASTNIK PILOT ZAČETNIK	VII/1	1	NADPOROČNIK PILOT ZAČETNIK	35	45
3	C047066	ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/1	1	POROČNIK DRUGI PILOT	34	44
4	C047067	ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/1	1	NADPOROČNIK DRUGI PILOT	35	45
5	C047068	ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/1	1	STOTNIK DRUGI PILOT	37	47
6	C047069	VIŠJI ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/1	1	MAJOR DRUGI PILOT	42	52
7	C047070	VIŠJI ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/1	1	PODPOLKOVNIK DRUGI PILOT	44	54
8	C047071	VIŠJI ČASTNIK DRUGI PILOT	VII/2	1	POLKOVNIK DRUGI PILOT	46	56
9	C047072	ČASTNIK PRVI PILOT	VII/1	1	NADPOROČNIK PRVI PILOT	35	45
10	C047073	ČASTNIK PRVI PILOT	VII/1	1	STOTNIK PRVI PILOT	37	47
11	C047074	VIŠJI ČASTNIK PRVI PILOT	VII/1	1	MAJOR PRVI PILOT	42	52
12	C047075	VIŠJI ČASTNIK PRVI PILOT	VII/1	1	PODPOLKOVNIK PRVI PILOT	44	54
13	C047076	VIŠJI ČASTNIK PRVI PILOT	VII/2	1	POLKOVNIK PRVI PILOT	46	56
14	C047077	ČASTNIK PILOT INŠTRUKTOR	VII/1	1	NADPOROČNIK PILOT INŠTRUKTOR	35	45
15	C047078	ČASTNIK PILOT INŠTRUKTOR	VII/1	1	STOTNIK PILOT INŠTRUKTOR	37	47

16	C047079	VIŠJI ČASTNIK PILOT INŠTRUKTOR	VII/1	1	MAJOR PILOT INŠTRUKTOR	42	52
17	C047080	VIŠJI ČASTNIK PILOT INŠTRUKTOR	VII/1	1	PODPOLKOVNIK PILOT INŠTRUKTOR	44	54
18	C047081	VIŠJI ČASTNIK PILOT INŠTRUKTOR	VII/2	1	POLKOVNIK PILOT INŠTRUKTOR	46	56

Vir: Uredba o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede, Uradni list RS, Št. 71/08

Vojaški piloti so razvrščeni v drugo, posebno skupino formacijskih dolžnosti v Slovenski vojski, ter imajo izhodiščne plačne razrede za 5 razredov višje od pripadnikov, ki so razporejeni na splošne formacijske dolžnosti. Za primer: poročnik-nespecialist pridobi 29. izhodiščni plačni razred, poročnik-pilot začetnik pa 34. razred.

Kot vsi drugi pripadniki SV ima vojaški pilot možnost horizontalnega napredovanja za 10 plačnih razredov.

Iz tabele je razvidno, da se pilote razvršča tudi po njihovem posebnem letalskem znanju (drugi, prvi pilot, inštruktor), vendar se to ne odraža v drugače ovrednotenem plačnem razredu. Za primer: nadporočnik-pilot začetnik ima enako plačno izhodišče kot nadporočnik-inštruktor.

Piloti lahko poleg osnovne plače pridobijo tudi dodatke, ki veljajo tudi za ostale pripadnike Slovenske vojske, npr. dodatek za stalnost, za pripravljenost, za ločeno življenje, položajni dodatek, ...

Pilotom, ki so se zaposlili pred uvedbo novega plačnega sistema in so tekom svojega delovanja v SV napredovali tudi v dodatnih količnikih, se je prevedlo stare količnike v primeren novi plačni razred. V praksi to pomeni, da so lahko z uvedbo novega plačnega sistema pridobili do največ deset plačnih razredov.

Na podlagi Pravilnika o načinu in pogojih izrabe dodatnega dopusta za ohranjanje psihofizične pripravljenosti, št. 017-02-7/2003-19 z dne 31.07.2003, ki temelji na tretjem odstavku 97. g člena Zakona o obrambi se članom posadke vojaških zrakoplovov, ter nekaterim drugim specialistom dodeli za ohranjanje telesne psihofizične pripravljenosti poleg rednega letnega dopusta še dodaten rekreacijski dopust v dolžini 15 dni.

Razen višjega izhodiščnega plačnega razreda se pilotom ne prizna noben drug dodatek.

3 OPIS PROBLEMATIKE STATUSA PILOTOV SV

Tako pilot vojaškega zrakoplova kot pilot civilnega zrakoplova mora imeti zaradi narave dela posebne, tudi nadpovprečne lastnosti. Biti mora dovolj inteligenten, preudaren, pripravljen se izobraževati in usposablјati celo življenje, biti mora zanesljiv, prilagodljiv, odločen, natančen, imeti organizacijske sposobnosti. Redno mora opravljati zahtevne letalske zdravstvene preglede in biti v dobri telesni kondiciji, saj je poklic vojaškega pilota zaradi velikih fizičnih in psihičnih naporov izjemno naporen.

Zaradi posebnih lastnosti, predvsem pa zaradi ogromnih količin znanja in izkušenj je poklic pilota v svetu zelo spoštovan in dobro plačan.

Kljub temu pa je poklic vojaškega pilota v Slovenski vojski slabo spoštovan, kar se odraža na mnogo področjih. Predvsem premajhne pripravljenosti vodstva SV po ureditvi kadrovskih problemov, kljub dolgoletnem opozarjanju Sindikata pilotov Ministrstva za obrambo na pomanjkljivosti kadrovskega vprašanja vojaških pilotov.

Kot največji pokazatelj neurejenosti statusa vojaških pilotov SV pa je v velik odhod pilotov v zadnjih šestih letih.

Prav zato je bila izbrana tema zaključne naloge, saj se bo lahko na tak način pripomoglo k ureditvi teh problemov.

3.1 RAZLOGI ZA ODHOD VOJAŠKIH PILOTOV

Kot je iz spodnjih grafov razvidno, je v zadnjih 6 letih Slovensko vojsko zapustilo veliko število že usposobljenih pilotov. Razlogov za odhod pilotov je veliko in se razlikujejo od posameznika do posameznika.

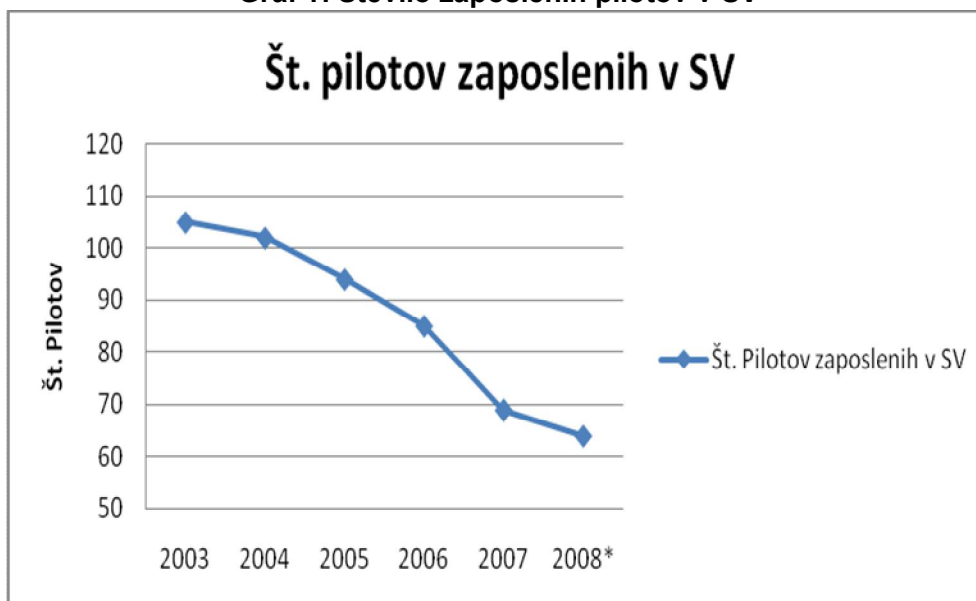
Za prikaz razlogov odhoda vojaških pilotov je bilo opravljeno nekaj razgovorov z bivšimi vojaškimi piloti, prav tako pa se je uporabilo podatke s strani Sindikata pilotov Ministrstva za obrambo. S strani mentorja je bila na Ministrstvo za obrambo poslana tudi prošnja za pridobitev podatkov, kateri so bili zbrani ob razgovorih MORS-a s piloti, ki so zapustili vojsko. Do oddaje zaključne naloge teh podatkov žal nismo dobili.

Razlogi za odhod pilotov iz Slovenske vojske:

- premalo razumevanja s strani Generalštaba SV in Ministrstva za obrambo RS za rešitev kadrovskih problemov
- večje plače v civilnem letalstvu, tudi 3 krat večje
- neutemeljena nasprotovanja s strani drugih rodov SV
- razlike v plačah za isto delo – razlika med starejšimi in mlajšimi vojaškimi piloti, ki opravljajo isto delo
- zaposlitev za določen čas – težko pridobiti večji kredit
- kljub razpisom nekateri piloti niso dobili vojaških stanovanj
- premajhna motivacija zaradi prepočasnega šolanja oz. stagniranja na eni točki
- premajhno spoštovanje poklica vojaškega pilota
- nekateri so porabili veliko časa za prevoz na delovno mesto (tudi več kot štiri ure na dan)
- krajši in prilagodljivejši delovni urnik v nekaterih drugih letalskih podjetjih
- premajhna motivacija zaradi neizpolnjenih obljub o zmogljivejših bojnih letal
- itd.

Večina teh problemov je v bistvu zelo majhnih, vendar za marsikaterega pilota izjemnega pomena, sploh, če vključimo še druge dejavnike kot je družina.

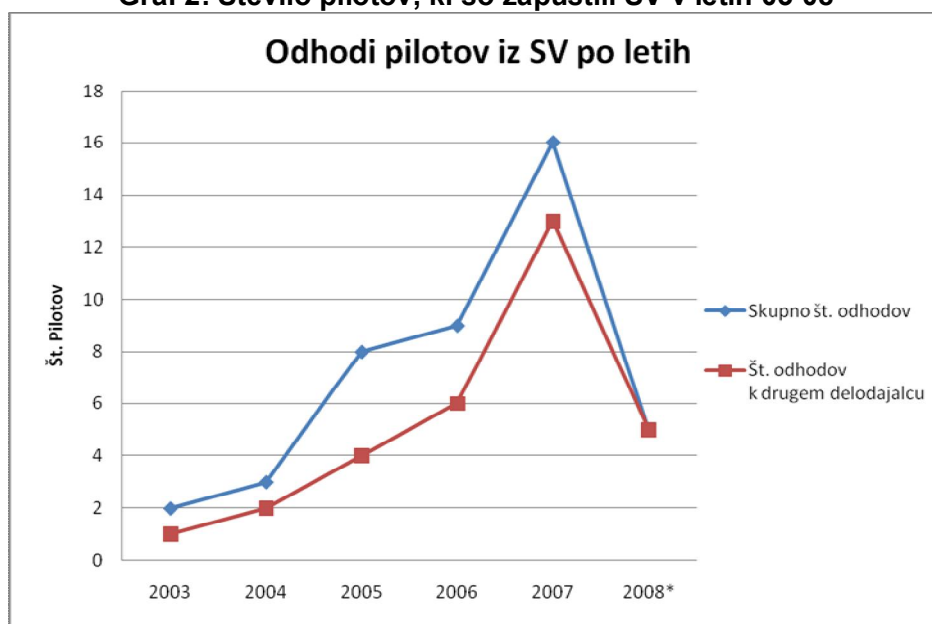
Graf 1: Število zaposlenih pilotov v SV

Opomba: * prva četrtina leta

Vir: Sindikat pilotov Slovenske vojske (2008)

Graf 2: Število pilotov, ki so zapustili SV v letih 03-08

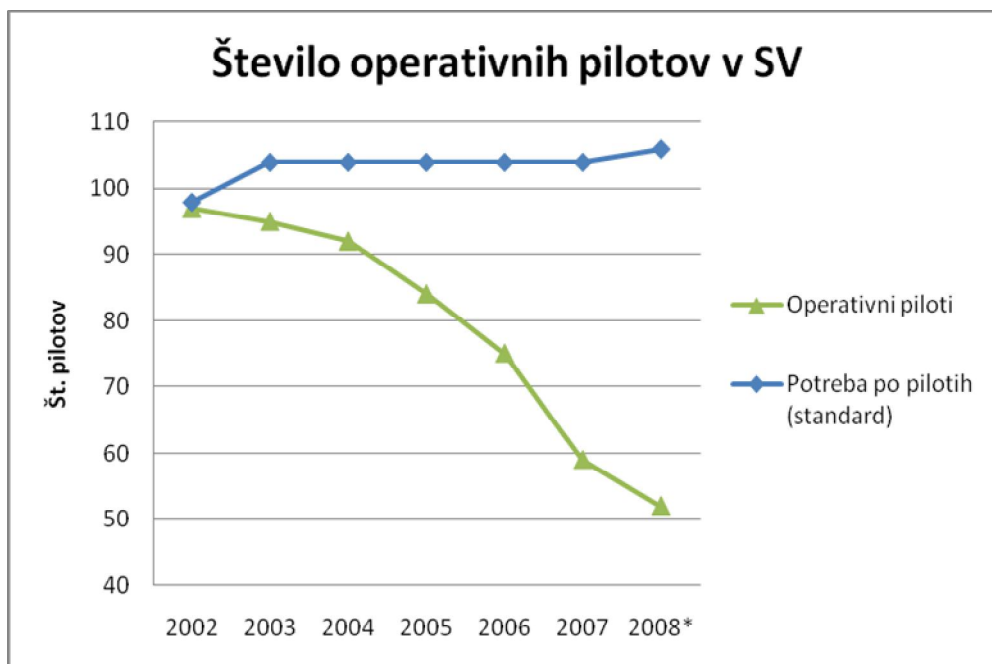
Vir: Sindikat pilotov Slovenske vojske (2008)

Opomba:

-* prva četrtina leta

-skupno št. odhodov zajema tudi upokojitve, premestitve na ne-pilotska delovna mesta in smrt .

Graf 3: Število operativnih pilotov in potreba po pilotih

Vir: Sindikat pilotov Slovenske vojske (2008)

Opombe:

- *prva četrtina leta,
- število operativnih pilotov zajema tudi pilote, ki so v fazi usposabljanja, in kot taki še ne izvajajo nalog za potrebe SV. Z upoštevanjem tega dejstva je razlika med potrebo in stanjem še bistveno večja,
- kot standard se upošteva 2 posadki na zrakoplov – posadka na helikopterju šteje dva člana

3.2 OPIS DELOVNEGA MESTA IN IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

Osnova večine kadrovskih problemov je v tem, da za delovno mesto pilota vojaškega zrakoplova še vedno ni izdelanega opisa del in dolžnosti. V opisu se bi moralo primerno opisati celotno delo pilota, ločeno za pilota helikopterja in pilota letala. Prav tako bi moral biti opis ločen glede na naloge, ki jih posamezen pilot opravlja (pilot začetnik, inštruktor, ...).

S primernim opisom delovnega mesta bi se verjetno dosti lažje uredilo druge probleme, ki so vezani na to področje. To velja predvsem za plačni sistem oz. dodatke, saj se v sedanji situaciji pravno sploh ne da opredeliti pripadajočih dodatkov, saj se uradno sploh ne ve, kaj naj bi pilot delal. Z opisom delovnega mesta bi se sistemsko in dolgoročno rešilo problematiko organizacije del v SV.

Pilotom je bila že pred leti predložena Izjava o varnosti z oceno tveganja, ki pa je popolnoma nesprejemljiva, saj ne upošteva specifičnih pogojev, ki veljajo v vojaškem letenju (hrup, sevanje, delo na višini, gašenje požarov, reševanje v gorah, inštruiranje, akrobatsko letenje...). Izjava je bila splošna oz. naj bi bila namenjena častnikom iz rodu pehota.

Za potrebe ocenitve tveganja v vojaškem letenju je bila pred leti s strani Inštituta Jožef Stefan izvedena raziskava, s katero se je izmerilo vrednosti hrupa v in izven zrakoplovov. Ti podatki naj bi bili poslani na Generalštab SV, vendar se je kasneje cel postopek izdelave Izjave o varnosti z oceno tveganja ustavil. Neuradno naj bi bile izmerjene vrednosti hrupa izjemno preko dovoljene meje.

3.3 PLAČNI SISTEM

Trenutni plačni sistem oz. uvrstitve formacijskih dolžnosti je krivičen do vojaških pilotov v vsaj dveh točkah:

Isto delo različno plačano

Ob prevajanju iz starega v novi plačni sistem v letu 2008 je bilo potrebno pilotom, ki so se zaposlili pred leti, prevesti stare plače v novo. S pomočjo Sindikata pilotov MO in na podlagi zakonskih določil se je doseglo, da so starejšim pilotom priznali največje možno horizontalno napredovanje v plačnih razredih v okviru istega čina, torej napredovanje za 10 razredov.

S tem prihaja oz. bo začelo prihajati do diskriminacije, saj novi piloti, ki so se zaposlili že v okviru novega plačnega sistema, ne bodo deležni takojšnjega napredovanja za 10 razredov. Starejšim pilotom se pa plače ne sme zmanjšati, saj bi bilo to v neskladju z veljavno zakonodajo,

Kot prikaz: »novemu« pilotu-nadporočniku mu oz. mu bo pripadal 35. plačni razred, »staremu« pilotu-nadporočniku pa je priznan 45. plačni razred.

Neupoštevanje letalskega znanja

Pri nazivih za uvrstitev v plačni razred se sicer upošteva določeno letalsko znanje, kot je nadporočnik pilot začetnik ali nadporočnik drugi pilot, vendar se to ne odraža v višjem plačnem razredu.

Prav tako se ne upošteva drugih letalskih znanj, za katere je potrebno veliko specifičnega znanja, kot je usposabljanje mlajših pilotov (inštruktor) ali izvajanje nalog testnega pilota.

Tak sistem je popolnoma demotivacijski, saj ne nagrajuje pilotov, ki so izkušenejši.

3.4 DELOVNI ČAS

Zakon o letalstvu v 211. členu določa delovno obveznost članov letalskih posadk:

- delovni čas – 40 ur tedensko s tem, da v 30 zaporednih dneh ne preseže 160 ur,
- čas letenja – 28 ur tedensko s tem, da v 30 zaporednih dneh ne preseže 85 ur

Kljub mnenju in navodilom nadrejenih poveljstev, ki se pri svoji odločitvi naslanjajo na 37. člen (97. člen) Zakona o spremembah in dopolnitvah o obrambi (Zobr-c) in inšpektorata za letalstvo, so člani posadk zrakoplovov zaradi ukazov nadrejenih še vedno primorani zavestno ignorirati zakone, predpise in navodila. Tako se še vedno zahteva delovni čas v trajanju 176 ur mesečno in, da vikend ne prekine zaporedje 30 dni. Zavestne kršitve Zakona o letalstvu morajo izvajati predvsem helikopterske posadke, saj po ukazu nadrejenih izvajajo številne naloge, ki niso prekinjene s primernim odmorom (gašenje požarov, dežurstvo na letališču Ljubljana, reševanje v gorah).

4 PRIMERJAVA SISTEMA PLAČ TUJIH OBOROŽENIH SIL

4.1 ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE – US AIR FORCE

Tabela 2: izsek iz Priloge 1 - Osnovna plača za pripadnike US Air force

OSNOVNA PLAČA														
Plačni razred	Manj kot 2 leti	an												
		Čez 2	Čez 3	Čez 4	Čez 6	Čez 8	Čez 10	Čez 12	Čez 14	Čez 16	Čez 18	Čez 20	Čez 22	
O-10													14,688.60	14,760.30
O-9													12,846.90	13,032.00
O-8	9,090.00	9,387.60	9,585.30	9,640.50	9,887.10	10,299.00	10,395.00	10,786.20	10,898.10	11,235.30	11,722.50	12,172.20	12,472.50	
O-7	7,553.10	7,904.10	8,066.40	8,195.40	8,429.10	8,660.10	8,926.80	9,192.90	9,460.20	10,299.00	11,007.30	11,007.30	11,007.30	
O-6	5,598.30	6,150.30	6,553.80	6,553.80	6,578.70	6,860.70	6,897.90	6,897.90	7,290.00	7,983.30	8,390.10	8,796.60	9,027.90	
O-5	4,666.80	5,257.20	5,621.40	5,689.80	5,916.60	6,052.80	6,351.60	6,570.60	6,853.80	7,287.30	7,493.40	7,697.40	7,928.70	
O-4	4,026.90	4,661.40	4,972.20	5,041.80	5,330.40	5,640.00	6,025.20	6,325.50	6,534.30	6,654.00	6,723.30	6,723.30	6,723.30	
O-3	3,540.30	4,013.40	4,332.00	4,722.90	4,948.80	5,197.20	5,358.00	5,622.30	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	
O-2	3,058.80	3,483.90	4,012.50	4,148.10	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	
O-1	2,655.30	2,763.60	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	

Vir: <http://www.dfas.mil/airforce2.html>

Tabela prikazuje osnovno plačo častnikov US Air Force-a. Za prikaz, poročnik, z manj kot dve leti služenja v vojski ima osnovno plačo 2650\$ mesečno, major z več kot 10 leti služenja pa 6025\$.

1. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force:

Iz Priloge 2 so razvidni naslednji dodatki: dodatek za ločeno družinsko življenje = 250\$, dodatek za nujne življenjske potrebščine izven službe (hrana,...) = 223\$, dodatki za obleko, ... Prav tako dobi uslužbenec dodatek za stroške stanovanja v primeru, da živi zunaj baze = cca. 1000\$

2. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force:

Iz priloge 3 so razvidni naslednji dodatki: motivacijski dodatek (odvisen od števila let), dodatek na tvegano delovno mesto (odvisen od čina), dodatek za neposredno nevarnost.

3. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force:

Iz priloge 4 so razvidni dodatki za posebna usposabljanja, katere se uslužbencu izplača glede na število dni usposabljanja. Primer: poročnik začetnik dobi za en dan usposabljanja 88,51\$.

4.2 ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Splošen opis vojaškega sistema

V Zvezni republiki Nemčiji je zvezna vojska umeščena kot del celotnega obrambnega sistema, ki ga sestavljajo še Zvezna policija, Zvezni kriminalistični urad, Zvezna carinska policija, Zvezna obveščevalna in protiobveščevalna služba. Vrh obrambne piramide predstavlja Svet za nacionalno varnost, ki ga sestavlja sedem ministrov in vodja kabineta zveznega kanclerja. Ob tem je nujno upoštevati tudi dejstvo, da ima vsaka od 16 zveznih dežel še svoje policijske enote in enote Civilne zaščite. V okviru obstoječe ureditve se v ZRN srečujejo z resnim problemom razmejitve pristojnosti na obrambnem področju med federacijo in posameznimi zveznimi deželami.

Delovno pravni status pripadnikov Nemške zvezne vojske je določen v ustavi. Pripadniki so razvrščeni v tri osnovne kategorije: vojaški naborniki, vojaki po pogodbi in profesionalni vojaki. Nemška vojska za ureditev statusa vojakov nima posebnega zakona o vojski, temveč le številne podzakonske akte, ki urejajo posamezna področja (socialne pravice, upokojevanje, sodelovanje v mirovnih misijah v tujini, odškodnine). V okviru celostne skrbi je za pripadnike vojske na teritoriju Zvezne republike Nemčije formiranih osem centrov, ki opravljajo naloge celostne skrbi tako za pripadnike vojske kot tudi njihovih družin v času sodelovanja vojakov v mirovnih misijah. Navedeni centri so se s svojim delom izkazali kot izredno pozitivne institucije, v njihovem okviru pa se zagotavlja tudi duhovna oskrba za vojake različnih veroizpovedi. S posebnim zakonom (zakon o napotitvi pripadnikov Nemške zvezne vojske na mirovne misije, sprejet v nemškem zveznem parlamentu septembra 2005) je urejena napotitev pripadnikov vojske na mirovne misije. Zakon celostno obravnava vsa področja, od napotitve do vrnitve z misije, kar omogoča vojakom v misijah, da so natančno in v celoti seznanjeni z obveznostmi in pravicami v zvezi z opravljanjem nalog v misiji. Tako natančno določa pogoje za odhod, način povračila škode v primeru nesreče ali smrti pripadnika v času izvajanja misije, obveznosti delodajalca ter način reševanja zaposlovanja v nemški vojski v primeru, da vojaki zaradi poškodb na misiji ostanejo trajni invalidi. O napotitvi vojakov v mirovne misije odloča zvezni Bundestag, ki sprejme odločitev v skladu z resolucijo Združenih narodov, kjer je natančno opredeljen mandat misije, s čemer je za nemške vojake določeno področje delovanja. Za vsako misijo pa nemško Zvezno ministrstvo izda tudi kodeks etičnega obnašanja nemških vojakov na prostoru izvajanja misije.

Na ozemlju Zvezne republike Nemčije ima nemška vojska po ustavi določene omejitve pri izvajanju obrambno – varnostnih nalog, razen tistih, ki sodijo na področje zaščite in reševanja. Te naloge so namreč v pristojnosti zveznih dežel in vojska lahko sodeluje le, če za takšno sodelovanje oziroma pomoč zveznega ministra za obrambo zaprosi ministrski predsednik posamezne zvezne dežele, ki potem prevzame vodenje in koordinacijo celotne aktivnosti. V Zvezni republiki Nemčiji je vojski prepovedano opravljanje nalog varovanja objektov in opravljanje policijskih nalog, lahko pomagajo le pri logističnih nalogah civilnih institucij, če te izvajajo aktivnosti v vojašnicah.

V okviru plačilnega sistema so pripadniki nemške vojske glede na čine razvrščeni v sedem skupin prva skupina so generali do brigadnega generala, druga skupina so štabni častniki od polkovnika do majorja, tretja skupina so stotniki in štabni stotniki, četrta skupina so poročniki, peta skupina so štabni podčastniki, šesta skupina so podčastniki in sedma skupina so podčastniki in vojaki za posamezne skupinske dolžnosti. Navedene skupine činov so razvrščene v različne plačilne skupine od A1 do A16, B1 do B11, C1 do

C4 in R1 do R10, za katere je določen fiksen znesek plače. Vojaki pa dobivajo še tako imenovani družinski dodatek, ki je odvisen od števila otrok, položajni dodatek in posebni dodatek glede na težavnost delovnega mesta (podaljšani delovni čas oziroma nočno delo, delo z gorivi, MES, potapljači ipd.)

Kadrovski sistem v vojaškem letalstvu

Kot je razvidno že iz prejšnjega odstavka, pridobijo člani letalskega osebja posebne dodatke, ki se nanašajo na težavnost delovnega mesta.

Ti dodatki so (prikazani so mesečni zneski):

pilot eno ali dvosedežnega bojnega reaktivnega letala = 470 €
pilot ostalih letal, kot tudi pilot določenih helikopterjev = 360 €
pilot ostalih helikopterjev = 310 €
inštruktor letenja (razlike glede na težavnost učenja) = 80 € do 120 €
testni pilot (razlike glede na težavnostno nalogo) = 102 € do 153 €
pomožni član posadke (letalski tehnik) = 245 €
spremljevalno osebje (steward) = 150 €
usposabljanje letalske skupine = 140 €
občasno letalsko osebje (glede na število letov) = 38 € do 115 €

Primerjava s slovenskim vojaškim letalstvom

Največja razlika med nemškim in vojaškim plačnim sistemom je, da nemški vojaški piloti dobijo tudi dodatke, ki se navezujejo glede na njihove posebne letalske naloge. Tako lahko vojaški pilot dobi dodatek, ki se navezuje na tip plovila, ki ga leti, naprej dobi dodatek za inštruiranje, za testiranje letal in usposabljanje letalske skupine.

4.3 AVSTRIJA

Splošen opis vojaškega sistema

Osnove delovanja obrambnega sistema in naloge Avstrijske zvezne vojske so določene v Zveznem ustavnem zakonu in Zakonu o obrambi. Tako je osnovna in prva naloga zvezne vojske vojaška obramba države, izrecno pa je predvideno tudi takoimenovano "zagotavljanje pomoči" ter morebitne dodatne naloge zvezne vojske, med katere sodi tudi izvajanje operacij v tujini. Delovno pravni status zvezne vojske poleg navedenih predpisov urejajo tudi zakon o uradniškem delovno-pravnem razmerju, zakon o plačah, zakon o pogodbenih uslužbencih in zakon o dodatkih v vojski.

Pripadniki zvezne vojske so poklicni vojaki in vojaške osebe, zaposlene za določen čas, V začetku kariere, vojaki, ki opravljajo naloge na vojaško-evidenčnih dolžnostih (VED) ali so na usposabljanju in pogodbeni pripadniki. Za navedene tri kategorije je različen tudi plačilni sistem oziroma sistem nagrajevanja. Tako za poklicne vojake v osnovi velja enak sistem kot za javne uslužbenke (zvezne uradnike) in je njihova plača odvisna od razporeditve v plačno skupino, znotraj te pa so določene stopnje glede na vojaško – evidenčne dolžnosti. Tako določena plača se poveča s posebnim dodatkom za vsako četrletje v višini 50% mesečnega prejemka, do katerega je poklicni vojak upravičen v mesecu izplačila tako, da je v koledarskem letu dejansko izplačanih 14 plač. Vojaki so upravičeni tudi do raznih dodatkov kot so dodatek za delovno dobo, funkcijski dodatek, dodatek za delo v enoti ter določene posebne dodatke kot finančna nadomestila za časovno in količinsko povečan obseg dela oziroma težavnost (dodatek za delo preko polnega delovnega časa, pavšalni dodatek za podaljšani delovni čas, dodatek za težavnost, dodatek za nevarnost, dodatek za stroške...). Vojaške osebe, zaposlene za določen čas, sklenejo delovno razmerje za dobo treh let, ki se lahko dvakrat podaljša za obdobje treh let, torej skupno lahko delovno takšno razmerje traja devet let (izjemoma 15 let za vrhunske športnike). Delovno razmerje se zaključi po poteku časa, vendar najkasneje ob izteku leta, v katerem vojaška oseba, zaposlena za določen čas, dopolni starost 40 let.

Za vojake, ki so na VED in vojake, ki so na usposabljanju, se za določitev denarnih nadomestil uporablja zakon o dodatkih v vojski. Višina mesečnega plačila je določena v bruto zneskih, od katerih pa se ne plačujejo prispevki in davki in jih vojaki prejmejo kot neto plačilo. Vojaki na služenju vojaškega roka in na usposabljanju so upravičeni tudi do dodatka za življenjske stroške, katerega višina se določi glede na neto dohodke, ki jih je vojak prejemal pred vpoklicem. Tretjo kategorijo predstavljajo pogodbeni pripadniki, to je tisti, ki skladno z zakonom o pogodbenih delavcih sklenejo posebno pogodbo, ki ne glede na predpise, ki določajo plačo vojakov in vojaških oseb, zagotavlja tržno primerljivo plačo. Takšna pogodba se največkrat sklepa za udeležence mednarodnih operacij in specifične poklice – pilote.

S posebnim zakonom (zvezni ustavni zakon o sodelovanju in solidarnosti pri napotitvi enot in posameznikov v tujino) je urejena napotitev pripadnikov na mirovne misije in sicer se enote in posamezniki lahko napotijo v tujino:

1. za solidarnostno sodelovanje pri
 - a. zagotavljanju miru, vključno s pospeševanjem demokracije, pravne države in zaščite človekovih pravic v okviru mednarodne organizacije ali Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), ali pri

- uresničevanju sklepov Evropske unije v okviru skupne zunanje in varnostne politike;
 - b. zagotavljanju človekoljubne pomoči in pomoči ob nesrečah;
 - c. iskanju in reševanju;
 - d. vajah in usposabljanju po namenih, navedenih od a do c
2. za izvedbo vaj in usposabljanja za vojaško obrambo države

V okviru celostne skrbi za pripadnike zvezne vojske je na podlagi zakona o skrbi za vojsko določeno, da so svojci pripadnika, ki umre med opravljanjem rednih nalog upravičeni do pogrebne, doklad za četrtletje, ko nastopi smrt, pokojnine po umrlem in zdravstvenega zavarovanja, če sami niso zavarovani

Na podlagi zakona o dodatkih in podpori za tujino je določeno, da so zakonec in otroci preminulega pripadnika, ki je umrl med operacijo ali vajami v tujini, upravičeni do posebne podpore. Na podlagi zakona o dodatkih za vojsko je določeno, da vojaku na službenju vojaškega roka ali usposabljanja in vojaku, zaposlenemu za določen čas v primeru, ko je dolžan vzdrževati tudi druge osebe (zakonec, otroci, starši, stari starši), pripada družinska podpora, katere višina je odvisna od višine njegovih dohodkov pred vpoklicem in katere čas je omejen na šest, deset in največ dvanajst mesecev.

Kadrovski sistem v vojaškem letalstvu

V zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja je imelo avstrijsko vojaško letalstvo velike probleme s pomanjkanjem primernega letalskega kadra, ter primerne letalske tehnike. To se je izkazalo ob osamosvojitveni vojni Slovenije, ko je pilot jugoslovanskega Mig-a prestopil avstrijsko-slovensko mejo in je bil odziv s strani Avstrije šibek oz. nezadosten. Domače prebivalstvo je začelo s pritiskom na vlado, posledica pa je bila prestrukturiranje domačega vojaškega letalstva, tako kadra kot tehnike (stare Drakne so čez čas zamenjali z Eurofighterji).

Kot je bilo že prej navedeno, avstrijski vojaški piloti spadajo v tretjo kategorijo, ki jo predstavljajo pogodbeni pripadniki. To so tisti pripadniki, ki skladno z zakonom o pogodbenih delavcih sklenejo posebno pogodbo, ki ne glede na predpise, ki določajo plačo vojakov in vojaških oseb, zagotavljajo tržno primerljivo plačo.

Takšna pogodba se največkrat sklepa za udeležence mednarodnih operacij in specifične poklice – pilote.

Primerjava s slovenskim vojaškim letalstvom

Glede na dejstvo, da je šlo veliko pilotov SV v civilno letalstvo, bi bilo za našo vojaško letalstvo smotno razmisliti o primernosti avstrijskega plačnega sistema.

4.4 ČEŠKA

Opis kopenskih sil

- 9 – 13 plačilni razred, ki se navezuje na izobrazbo (visokošolska ali naslednja stopnja)
- osebni dodatek
- dodatek za poveljnike, če je oseba na poveljniški funkciji
- posebni dodatek (potapljači, pirotehniki in padalci)

Opis zračnih sil

- 13 – 14 plačni razred, ki se navezuje na izobrazbo (visokošolska ali naslednja stopnja) in na delo na zrakoplovu (helikopter, transport ali taktično plovilo)
- osebni dodatek
- dodatek za poveljnike, če je oseba na poveljniški funkciji
- dodatek na čin
- posebni dodatek (1-3 razredi, hrup, inštruktor)

Primerjava s slovenskim vojaškim letalstvom

Podobno kot v Sloveniji, je osnovna plača glede na kopenske sile dvignjena za nekaj plačnih razredov. Poleg tega pa uveljavljajo tudi dodatke, kot so dodatki za hrup na delovnem mestu, dodatek za inštruktorje, dodatek glede na tip plovila.

4.5 MAKEDONIJA

Kadrovski sistem v vojaškem letalstvu

Način za določanje plač je usklajen z XI poglavjem Zakona za službovanje v ARM.

Plača je sestavljena iz dveh delov:

- plača
- dodatki k plači

Plača

Plača je sestavljena iz naslednjih elementov: glede na čin (podpolkovnik 380, polkovnik 530 točk), glede na dolžnost (podpolkovnik 125 in polkovnik 350 točk), delovne izkušnje (0,5% za vsako pričeto leto) in vojaški dodatek v višini 30% (točke za čin in dolžnost).

Dodatek k plači

Dodatki k plači so usklajeni s »Pravilnikom za opredeljevanje posebnosti posebnega pomena za ARM (Vojsko Republike Makedonije), delovna mesta, dolžnosti in višino vrednosti dodatka h plači«, ki ga je sprejelo Ministrstvo za obrambo.

85 točk dodatka za nezmožnost izbire delovnega mesta in opravljanja dela.

50-100 točk dodatka za posebno stopnjo izobraževanja potrjeno z aktom formacije.

40-60 točk za opravljanje skupinske (trupne) službe (6. člen pravilnika).

Od 190 točk za »poslušalce« - kopilota, do 540 točk za pilota MI-24 I kategorije SBO (3. člen pravilnika).

60 točk za pilote letal, kjer je prisotno sevanje z radioaktivnimi snovmi, to so plovila MI-24 in MI-8/17 (5. člen pravilnika).

Poleg zgoraj naštetih dodatkov imajo piloti možnost pridobiti tudi druge dodatke, ki se opredeljujejo z drugimi odločbami:

1. Piloti, ki imajo naziv inštruktor ali učitelj letenja dobijo 10 oz. 20% dodatka kategorije SBO in to za čas trajanja mladih pilotov z ukazom poveljnika za izvajanje poučevanja
2. Piloti, ki imajo naziv testni pilot dobijo 10% točk s kategorijo SBO in to po tem, ko končajo z oceno letala

Primerjava s slovenskim vojaškim letalstvom

Osnovni plačni sistem je podoben našemu, razlikuje pa se v dodatkih za tip plovila (MI-24), dodatek za inštruktorja ali učitelja letenja in dodatek za testnega pilota.

4.6 VELIKA BRITANIJA

Kadrovski sistem v vojaškem letalstvu

Tabela 6: Osnovna plača za pripadnike Royal Air Force, Velika Britanija

čin	leto na dolžnosti	Air Cdre	letna plača [£]	letna plača [€]	mesečna plača [€]
Brigadir - Air Commodore	4 Let	Stopnja 5	98.983	114.820	9.568
	3 Leta	Stopnja 4	98.012	113.694	9.474
	2 Leti	Stopnja 3	97.053	112.581	9.382
	1 Leto	Stopnja 2	96.090	111.464	9.289
	On Appt	Stopnja 1	95.127	110.347	9.196
		Gp Capt			
Polkovnik - Group Captain	8 Let	Stopnja 9	87.655	101.680	8.473
	7 Let	Stopnja 8	86.660	100.526	8.377
	6 Let	Stopnja 7	85.665	99.371	8.281
	5 Let	Stopnja 6	84.674	98.222	8.185
	4 Let	Stopnja 5	83.683	97.072	8.089
	3 Leta	Stopnja 4	82.692	95.923	7.994
	2 Leti	Stopnja 3	81.701	94.773	7.898
	1 Leto	Stopnja 2	80.707	93.620	7.802
	On Appt	Stopnja 1	79.716	92.471	7.706
		Wg Cdr			
Podpolkovnik - Wing Commander	8 Let	Stopnja 9	76.095	88.270	7.356
	7 Let	Stopnja 8	75.110	87.128	7.261
	6 Let	Stopnja 7	74.126	85.986	7.166
	5 Let	Stopnja 6	73.151	84.855	7.071
	4 Let	Stopnja 5	69.178	80.246	6.687
	3 Leta	Stopnja 4	68.314	79.244	6.604
	2 Leti	Stopnja 3	67.451	78.243	6.520
	1 Leto	Stopnja 2	66.588	77.242	6.437
	On Appt	Stopnja 1	65.717	76.232	6.353
		Sqn Ldr			
Major - Squadron Leader	8 Let	Stopnja 9	56.077	65.049	5.421
	7 Let	Stopnja 8	54.917	63.704	5.309
	6 Let	Stopnja 7	53.765	62.367	5.197
	5 Let	Stopnja 6	52.609	61.026	5.086
	4 Let	Stopnja 5	51.444	59.675	4.973
	3 Leta	Stopnja 4	50.292	58.339	4.862
	2 Leti	Stopnja 3	49.128	56.988	4.749
	1 Leto	Stopnja 2	47.980	55.657	4.638
	On Appt	Stopnja 1	46.824	54.316	4.526
		Flt Lt			
Stotnik - Flight Lieutenant	8 Let	Stopnja 9	44.206	51.279	4.273
	7 Let	Stopnja 8	43.704	50.697	4.225
	6 Let	Stopnja 7	43.194	50.105	4.175

	5 Let	Stopnja 6	42.194	48.945	4.079
	4 Let	Stopnja 5	41.187	47.777	3.981
	3 Leta	Stopnja 4	40.187	46.617	3.885
	2 Leti	Stopnja 3	39.175	45.443	3.787
	1 Leto	Stopnja 2	38.168	44.275	3.690
	On Appt	Stopnja 1	37.172	43.120	3.593
		Fg Off			
	4 Let	Stopnja 10	32.061	37.191	3.099
	3 Leta	Stopnja 9	31.294	36.301	3.025
	2 Leti	Stopnja 8	30.536	35.422	2.952
	1 Leto	Stopnja 7	29.773	34.537	2.878
	On Appt	Stopnja 6	29.006	33.647	2.804
Nadporočnik - Flying Officer					
Poročnik - /Pilot Officer		Stopnja 5	24.132	27.993	2.333
	{	Stopnja 4	21.382	24.803	2.067
	{	Stopnja 3	18.206	21.119	1.760
N/A to RAF	{	Stopnja 2	16.685	19.355	1.613
		Stopnja 1	15.268	17.711	1.476
Officer Cadet					

Vir: http://www.rafcom.co.uk/pay_allowances/pay_aux.cfm

Primerjava s slovenskim vojaškim letalstvom

Kot je iz tabele razvidno, se osnova plača v RAF-u ne razlikuje dosti od začetne plače slovenskih pilotov. Poročnik ima sicer višjo plačo od našega poročnika, vendar je potrebno upoštevati tudi razliko v BDP-ju, Plača se z višjimi čini hitreje večja kot pri slovenskih pilotih, Podatkov glede dodatkov žal nismo uspeli pridobiti,

5 ZAKLJUČEK

V primerjavi s plačnimi sistemi tujih oboroženih sil je največja opazna razlika, da za razliko od SV večinoma upoštevajo posebno letalsko znanje oz. posebnosti. Tako so urejeni dodatki za inštruktorje, testne pilote, za delo v hrupu, ...

Prav tako je opazna dosti večja progresivnost osnovnih plač (ZDA, VB), kar dodatno motivira tiste zaposlene, ki so dalj časa v vojski.

Avstrija pa daje zgleden primer, kako se lahko problem pomanjkanja kadra reši z dokaj neobičajnimi pristopi – plača primerljiva tistim v civilnem letalstvu.

Iz opisa problematike pilotov SV se lahko strne ugotovitev, da so bolj kot višina plače pomembni tudi medosebni odnosi. V kolikor bi bila iz strani vodstva SV večja želja po rešitvi vseh naštetih in nenaštetih problemov, bi bil odliv pilotov iz vojske zagotovo dosti manjši, saj bi bili piloti bolj motivirani in predani svojemu delodajalcu, Republiki Sloveniji.

6 LITERATURA IN VIRI

- [1] Uredba o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v Slovenski vojski v plačne razrede. Ur. list RS, št. 71/08
- [2] Zakon o letalstvu. Ur. list RS, 113/06
- [3] Zakon o obrambi. Ur. list RS, št. 103/04
- [4] Zakon o službi v Slovenski vojski. Ur. list RS, št. 68/07
- [5] http://www.rafcom.co.uk/pay_allowances/pay_aux.cfm
- [6] <http://www.dfas.mil/airforce2.html>
- [7] PODBREGAR, Iztok. Primerjava izobraževanja in usposabljanja vojaških pilotov v Republiki Sloveniji, Republiki Hrvaški in ZDA. Revija Vojstvo. 1997, številka 97-3, MORS
- [8] Sindikat pilotov Ministrstva za obrambo, Analize stanja vojaškega letalstva RS
- [9] Dopisi s strani vojaških atašejev v Nemčiji, ZDA, Češkem in Makedoniji

PRILOGE

Priloga 1: Tabela 2 - Osnovna plača za pripadnike US Air force

OSNOVNA PLAČA																					
Plačni razred	Manj kot 2 leti	Čez 2	Čez 3	Čez 4	Čez 6	Čez 8	Čez 10	Čez 12	Čez 14	Čez 16	Čez 18	Čez 20	Čez 22	Čez 24	Čez 26	Čez 28	Čez 30	Čez 32	Čez 34	Čez 36	Čez 38
O-10												14,688.60	14,760.30	15,067.20	15,602.10	15,602.10	16,382.10	16,382.10	17,201.10	17,201.10	18,061.20
O-9												12,846.90	13,032.00	13,299.30	13,765.80	13,765.80	14,454.60	14,454.60	15,177.30	15,177.30	15,936.00
O-8	9,090.00	9,387.60	9,585.30	9,640.50	9,887.10	10,299.00	10,395.00	10,786.20	10,898.10	11,235.30	11,722.50	12,172.20	12,472.50	12,472.50	12,472.50	12,472.50	12,784.50	12,784.50	13,104.30	13,104.30	13,104.30
O-7	7,553.10	7,904.10	8,066.40	8,195.40	8,429.10	8,660.10	8,926.80	9,192.90	9,460.20	10,299.00	11,007.30	11,007.30	11,007.30	11,007.30	11,063.10	11,063.10	11,284.50	11,284.50	11,284.50	11,284.50	11,284.50
O-6	5,598.30	6,150.30	6,553.80	6,553.80	6,578.70	6,860.70	6,897.90	6,897.90	7,290.00	7,983.30	8,390.10	8,796.60	9,027.90	9,262.20	9,716.70	9,716.70	9,910.80	9,910.80	9,910.80	9,910.80	9,910.80
O-5	4,666.80	5,257.20	5,621.40	5,689.80	5,916.60	6,052.80	6,351.60	6,570.60	6,853.80	7,287.30	7,493.40	7,697.40	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70	7,928.70
O-4	4,026.90	4,661.40	4,972.20	5,041.80	5,330.40	5,640.00	6,025.20	6,325.50	6,534.30	6,654.00	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30	6,723.30
O-3	3,540.30	4,013.40	4,332.00	4,722.90	4,948.80	5,197.20	5,358.00	5,622.30	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70	5,759.70
O-2	3,058.80	3,483.90	4,012.50	4,148.10	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30	4,233.30
O-1	2,655.30	2,763.60	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50	3,340.50

Vir: <http://www.dfas.mil/airforce2.html>

Priloga 2: Tabela 3 - 1. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force

DODATKI												
Osnovni dodatek za stanarino					Dodatek za ločeno življenje							
Plačni razred	Delni	Brez otrok	Z otroci	Diferenčni	Vsi plačni razredi: \$250							
0-10	\$ 50.70	\$ 1,379.40	\$ 1,696.80	\$ 304.80	Dodatek za osnovne življenjske potrebščine							
0-9	\$ 50.70	\$ 1,379.40	\$ 1,696.80	\$ 304.80								
0-8	\$ 50.70	\$ 1,379.40	\$ 1,696.80	\$ 304.80								
0-7	\$ 50.70	\$ 1,379.40	\$ 1,696.80	\$ 304.80								
0-6	\$ 39.60	\$ 1,264.80	\$ 1,527.60	\$ 252.60	Dodatek za obleke							
0-5	\$ 33.00	\$ 1,218.00	\$ 1,472.40	\$ 243.60								
0-4	\$ 26.70	\$ 1,128.60	\$ 1,297.80	\$ 162.30								
Standardni dodatek za obleke												
0-3	\$ 22.20	\$ 905.10	\$ 1,074.00	\$ 162.00	Kopenska vojska		Mornarica		Zračne sile		Marinci	
0-2	\$ 17.70	\$ 717.00	\$ 916.20	\$ 191.10	Moški	Ženske	Moški	Ženske	Moški	Ženske	Moški	Ženske
0-1	\$ 13.20	\$ 615.30	\$ 820.50	\$ 207.00	1,346.95	1,626.41	1,597.88	1,793.14	1,349.84	1,531.32	1,658.20	1,711.15
Dodatek za popravilo oblek												
					Kopenska vojska		Mornarica		Zračne sile		Marinci	
					Moški	Ženske	Moški	Ženske	Moški	Ženske	Moški	Ženske
				Osnovna	381.60	442.80	464.40	460.80	266.40	298.80	381.60	399.60
				Standardna	543.60	633.60	662.40	658.80	381.60	428.40	554.40	583.20
				Posebna	0	0	864.00	925.20	0	0	0	237.70

Vir: <http://www.dfas.mil/airforce2.html>

Priloga 3: Tabela 4 - 2. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force

MOTIVACIJSKI IN OSTALI DODATKI									
Motivacijski dodatek za stalnost									
<i>Število let</i>									
2 ali manj	Več kot 2	Več kot 3	Več kot 4	Več kot 6	Več kot 14	Več kot 22	Več kot 23	Več kot 24	Več kot 25
125.00	156.00	188.00	206.00	650.00	840.00	585.00	495.00	385.00	250.00
Dodatek za tvegano delo				Dodatek za neposredno nevarnost					
Plačni razred	Vsota	Plačni razred	Vsota	Vsi razredi					
O-10	150.00	O-5	250.00	225.00					
O-9	150.00	O-4	225.00						
O-8	150.00	O-3	175.00						
O-7	150.00	O-2	150.00						
O-6	250.00	O-1	150.00						

Vir: <http://www.dfas.mil/airforce2.html>

Priloga 4: Tabela 5 - 3. skupina dodatkov za pripadnike US Air Force

DODATEK ZA USPOSABLJANJE																					
Plačni razred	Manj kot 2	Več kot 2	Več kot 3	Več kot 4	Več kot 6	Več kot 8	Več kot 10	Več kot 12	Več kot 14	Več kot 16	Več kot 18	Leta služenea									
												Več kot 20	Več kot 22	Več kot 24	Več kot 26	Več kot 28	Več kot 30	Več kot 32	Več kot 34	Več kot 36	Več kot 38
O-7	7.553.10	7.904.10	8.066.40	8.195.40	8.429.10	8.660.10	8.926.80	9.192.90	9.460.20	10.299.00	11.007.30	11.007.30	11.007.30	11.007.30	11.063.10	11.063.10	11.284.50	11.284.50	11.284.50	11.284.50	11.284.50
1 Drill	251.77	263.47	268.88	273.18	280.97	288.67	297.56	306.43	315.34	343.30	366.91	366.91	366.91	366.91	368.77	368.77	376.15	376.15	376.15	376.15	376.15
4 Drills	1.007.08	1.053.88	1.075.52	1.092.72	1.123.88	1.154.68	1.190.24	1.225.72	1.261.36	1.373.20	1.467.64	1.467.64	1.467.64	1.467.64	1.475.08	1.475.08	1.504.60	1.504.60	1.504.60	1.504.60	1.504.60
O-6	5.598.30	6.150.30	6.553.80	6.553.80	6.578.70	6.860.70	6.897.90	6.897.90	7.290.00	7.983.30	8.390.10	8.796.60	9.027.90	9.262.20	9.716.70	9.716.70	9.910.80	9.910.80	9.910.80	9.910.80	9.910.80
1 Drill	186.61	205.01	218.46	218.46	219.29	228.69	229.93	229.93	243.00	266.11	279.67	293.22	300.93	308.74	323.89	323.89	330.36	330.36	330.36	330.36	330.36
4 Drills	746.44	820.04	873.84	873.84	877.16	914.76	919.72	919.72	972.00	1.064.44	1.118.68	1.172.88	1.203.72	1.234.96	1.295.56	1.295.56	1.321.44	1.321.44	1.321.44	1.321.44	1.321.44
O-5	4.666.80	5.257.20	5.621.40	5.689.80	5.916.60	6.052.80	6.351.60	6.570.60	6.853.80	7.287.30	7.493.40	7.697.40	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70	7.928.70
1 Drill	155.56	175.24	187.38	189.66	197.22	201.76	211.72	219.02	228.46	242.91	249.78	256.58	264.29	264.29	264.29	264.29	264.29	264.29	264.29	264.29	264.29
4 Drills	622.24	700.96	749.52	758.64	788.88	807.04	846.88	876.08	913.84	971.64	999.12	1.026.32	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16	1.057.16
O-4	4.026.90	4.661.40	4.972.20	5.041.80	5.330.40	5.640.00	6.025.20	6.325.50	6.534.30	6.654.00	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30	6.723.30
1 Drill	134.23	155.38	165.74	168.06	177.68	188.00	200.84	210.85	217.81	221.80	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11	224.11
4 Drills	536.92	621.52	662.96	672.24	710.72	752.00	803.36	843.40	871.24	887.20	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44	896.44
O-3	3.540.30	4.013.40	4.332.00	4.722.90	4.948.80	5.197.20	5.358.00	5.622.30	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70	5.759.70
1 Drill	118.01	133.78	144.40	157.43	164.96	173.24	178.60	187.41	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99	191.99
4 Drills	472.04	535.12	577.60	629.72	659.84	692.96	714.40	749.64	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96	767.96
O-2	3.058.80	3.483.90	4.012.50	4.148.10	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30	4.233.30
1 Drill	101.96	116.13	133.75	138.27	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11	141.11
4 Drills	407.84	464.52	535.00	553.08	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44	564.44
O-1	2.655.30	2.763.60	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50	3.340.50
1 Drill	88.51	92.12	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35	111.35
4 Drills	354.04	368.48	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40	445.40

Vir: <http://www.dfas.mil/airforce2.html>